

ŽIVOT S KRISTOM (Kol 3,1–17)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Kol 3,1–17; Rim 1,18; Rim 6,1–7; Ef 4,22–24; 5Moj 7,6–8; 1Sam 16,23

ÚVODNÝ TEXT

Nadovšetko sa však odejte láskou, ktorá je zväzkom dokonalosti. (Kol 3,14)

Možno si sa už aj ty stretol s upozornením, aby si nebol až tak zameraný na nebeské veci, pretože z teba nebude žiadny pozemský úžitok. Hoci je to v istom zmysle pravda, existuje aj presne opačné upozornenie. Apoštol Pavol o ňom hovorí v Kolosanom 3, kde upozorňuje, že ak máme príliš pozemské zmýšľanie, nebudeme Pánovi užitoční v nebeských veciach.

Pavol upriamuje našu pozornosť na mnohé praktické, reálne zásady, ktoré majú svoj pôvod v nebi a ktorým môžu porozumieť iba tí, čo „boli spolu s Kristom vzkriesení“ (Kol 3,1).

Pavlove rady sú nesmierne praktické. Ich cieľom je posilniť všetky naše vzťahy, nielen tie v cirkvi.

Ježiš povedal: „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca v nebesiach. Lebo on dáva vychádzať slnku nad zlými aj nad dobrými a zosiela dážď na spravodlivých aj nespravodlivých“ (Mat 5,44.45)

Znie to ako niečo nemožné? Z ľudského hľadiska je to tak. Aby sme mohli skutočne žiť pre Boha, musíme najprv zomrieť sami sebe. Ak chceme byť nášmu nebeskému Otcovi nejako užitoční tu na zemi, potrebujeme mať nebeské zmýšľanie.

Tento týždeň sa sústreďíme na to, ako môže život s Kristom priniesť zmenu nielen tu a teraz, ale aj pre večnosť.

OSNOVA LEKCIE

Táto lekcia sa zameriava na praktické dôsledky života s Kristom a na to, ako nebeské zmýšľanie ovplyvňuje náš pozemský život. Pri čítaní 3. kapitoly Listu Kolosanom preskúmame, ako odložiť „starého človeka“ a obliecť si „nového“, ktorého charakter sa prejavuje láskou, pokojom a vďačnosťou.

- Kol 3,1–4: Dôsledok spasenia – nové nasmerovanie (nedeľa)
- Kol 3,5.6: Dôsledok spasenia – odmietnutie „žiadostí tela“ (pondelok)
- Kol 3,6–11: Dôsledok spasenia – „oblečenie“ nového ľudstva (utorok)
- Kol 3,12–14: Dôsledok spasenia – obnova nášho charakteru (streda)
- Kol 3,16.17: Dôsledok spasenia – život na Božiu chválu (štvrtok)

NEBESKÉ ZMÝŠĽANIE

¹Ak ste teda boli spolu s Kristom vzkriesení, hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha. ²Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi. ³Lebo ste umreli a váš život je skrytý s Kristom v Bohu. ⁴Keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy spolu s ním zjavíte v sláve. (Kol 3,1–4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Čo je podľa Pavla predpokladom nášho nebeského zmýšľania (Kol 3,1–4)?
Čo to znamená?

Z vrcholu hory je možné pozorovať rozľahlú krajinu, ktorá nás obklopuje. Od nepamäti vrchy navštevovali tí, ktorí hľadali bližšiu skúsenosť s Bohom (pozri Ž 121,1.2). Dokonca aj „vrchy“ vytvorené človekom, nazývané *zikkuraty* (stupňovité veže s terasami a chrámom na vrchole), postavili pohanovia s podobným cieľom – stretávanie s bohmi. Je zaujímavé, že v meste Úr, ktoré mal Abrahám opustiť, sa nachádzal vysoký zikkurat viditeľný zo vzdialenosti niekoľkých kilometrov. Samotná zmena nadmorskej výšky však nestačí na to, aby sa človek dostal bližšie k nebu v duchovnom zmysle. Ľudské úsilie na to nestačí. Naopak, k nebu nás môže priblížiť iba zázrak milosti, prostredníctvom ktorého sme zomreli s Kristom a boli s Ním vzkriesení (obrazne znázornené krstom, pozri Kol 2,12.13).

Všimnime si, že od začiatku tretej kapitoly Listu Kolosanom Pavol opakovane kladie dôraz na to, čo je *hore*, v *nebi*; „to, čo je hore“, „kde Kristus sedí po pravici Boha“, „s Kristom v Bohu“, „s Ním... v sláve“ (Kol 3,1–4).

Je pravda, že v živote každého kresťana sa odohráva mnoho ťažko vysvetliteľných skutočností. Ako môže človek naozaj „zomrieť“ a „byť vzkriesený“, keď sa zdá, že ide stále o tú istú osobu, ktorá žiadnu skúsenosť života a smrti neprežila? Pozemskému zmýšľaniu, ktoré nie je pod vplyvom Svätého Ducha, nedáva takéto uvažovanie žiadny zmysel. Ale pre tých, ktorí duchovne zmýšľajú, pretože prijali nové srdce zaslúbené Bohom, je smrť hriechu a vzkriesenie s Kristom realitou.

Pavol formuluje svoje príkazy a napomenutia, pretože každý kresťan potrebuje neustále obnovovať svoj duchovný život (pozri 2Kor 4,16). Je totiž zrejmé, že môžeme odpadnúť od Krista a byť stratení! Počas nášho pozemského putovania nie sme nikdy v bezpečí pred pokušením.

Preto potrebujeme každý deň urobiť nové rozhodnutie „hľadať to, čo je hore“ (Kol 3,1). Naš večný život je bezpečne „skrytý s Kristom v Bohu“ (Kol 3,3), ale vonkajší prejav tohto života nemôže byť skrytý. Naopak, musí byť viditeľný celému svetu.

APLIKÁCIA ■ Čomu zvyčajne patria tvoje myšlienky – tomu, čo je hore alebo dole? Ak príliš často smerujú dole, ako môžeš zmeniť ich nasmerovanie?

KONIEC POZEMSKOSTI

⁵Umŕtvujte teda to, čo je vo vašich údoch pozemské: smilstvo, nečistotu, vášne, zlú žiadostivosť a lakomstvo, ktoré je modloslužbou. ⁶Pre tieto veci prichádza Boží hnev na neposlušných synov. (Kol 3,5.6)

Dnes zaznieva mnoho hesiel: „Zastavte vojnu!“ „Zastavte odlesňovanie!“ „Ukončite jadrové zbrojenie!“ Ale pravdepodobne nikdy sme nikoho nepočuli skandovať: „Skončite s pozemskosťou!“ Také niečo nezodpovedá hodnotovému nastaveniu nášho sveta. Nie že by vyššie uvedené slogany alebo ich posolstvo boli nesprávne. Z pohľadu večnosti sú však príliš krátkozraké. Naše zameranie musí smerovať vyššie, do večnosti.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako rozumieš Pavlovej výzve „umŕtvujte to, čo je vo vašich údoch pozemské“ (Kol 3,5.6; pozri aj Rim 6,1–7)? Čo znamená byť mŕtvy sebe a tomu, čo je pozemské? A naopak, čo znamená žiť pre „to, čo je hore“ (Kol 3,1)?

Aj keď sme duchovne zomreli s Kristom, naše „údy“ – teda pokušenia, ktoré nám prinášajú naše telo a myseľ – musia byť „umŕtvané“.

V súvislosti s touto výzvou by sme si mali uvedomiť dve skutočnosti. Po prvé, v Kol 3,1 Pavol používa taký tvar gréckeho slovesa, ktorý predpokladá, že sme už boli „s Kristom vzkriesení“. Po druhé, výzva v Kol 3,5 je následkom tejto skutočnosti („teda“). Pozemské veci (smilstvo, nečistotu, vášne, zlú žiadostivosť, chamtivosť atď.) môžeme umŕtviť iba preto, že sme boli vzkriesení s Kristom. Máme preto nielen Jeho duchovný život, ale aj moc odstrániť tieto pozemské veci z našich myslí a životov.

Je zaujímavé, že jediný ďalší výskyt presnej frázy z Kol 3,6 („Boží hnev“) v gréčtine je v Rim 1,18. Boh „vydal“ ľudí ich vlastným zlým cestám (Rim 1,24), a tak teraz „prichádza“ Jeho hnev (pozri aj Zj 6,16.17) „na neposlušných“ (Kol 3,6). V Rim 1,18 sa Pavol zmieňuje o „bezbožnosti a nespravodlivosti“. V tejto súvislosti hovorí aj o „nečistote“ (Rim 1,24, rovnaké slovo je aj v Kol 3,5) a charakterizuje tak ľudí, ktorých „pre túžby ich srdc vydal... Boh napospas nečistote, takže sami zneuctoľovali vlastné telá“ (Rim 1,24).

Ako zneuctievajú svoje telá? Tým, že odmietali uznať Stvoriteľa. Zároveň ich Boh vydal ich „hanebným vášňam“ (pozri Rim 1,26.27).

■ **Ako sa v živote riadiš slovami „umŕtvujte teda svoje údy, ktoré sú na zemi“ (Kol 3,5)?**

APLIKÁCIA

OBNOVENÍ V POZNANÍ

⁶Pre tieto veci prichádza Boží hnev na neposlušných synov. ⁷Kedysi ste sa v tom aj vy pohybovali a žili. ⁸Teraz však aj vy zhodte zo seba všetko: hnev, rozhorčenie, zlobu, rúhanie, necudné reči zo svojich úst. ⁹Neluhajte si navzájom, keď ste už vyzliekli starého človeka s jeho skutkami ¹⁰a obliekli ste si nového, ktorý sa obnovuje, aby nadobudol poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril. ¹¹Potom už nie je ani Grék, ani Žid, ani obriezka, ani neobriezka, ani barbar, ani Skýt, ani otrok, ani slobodný, ale všetko a vo všetkých je Kristus. (Kol 3,6–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako Pavol ďalej rozvíja svoje napomenutia v Kol 3,6–11?

Úvodné slová Kol 3,8 signalizujú dramatickú a rozhodujúcu premenu zo smrti do života: „Teraz však.“ V gréčtine je zdôraznené slovo „teraz“. Keďže ste teda s Kristom vzkriesení a hľadáte to, čo je hore, váš súčasný život má „teraz“ ukázať výrazný kontrast s vaším životom pred obrátením. Keďže ste umŕtvili „to, čo je vo vašich údoch pozemské“ (Kol 3,5), „teraz... zhodte zo seba všetko: hnev, rozhorčenie, zlobu, rúhanie, necudné reči zo svojich úst“ (Kol 3,8).

Hnev aj rozhorčenie môžu byť vyjadrením Božej spravodlivej reakcie na hriech (o ktorej sme hovorili včera). Podobne na hriech reagoval aj Ježiš (Mar 3,5; Zj 6,16). Nám však Písmo adresuje výzvu, aby bol „každý človek rýchly, keď treba počúvať, pomalý, keď má hovoriť, pomalý do hnevu. Lebo človek v hneve nekoná, čo je spravodlivé pred Bohom.“ (Jak 1,19.20) Zloba (vo význame zlo-myselnosť) praje druhému nešťastie. Rúhanie tu má význam hrubé, urážlivé vyjadrovanie. Pavol teda odsudzuje jazyk, ktorý je hrubý a vulgárny. A napokon odmieta klamstvo, ktorým si tiež ubližujeme (porovnaj 3Moj 19,11.18). Dôvodom, prečo máme zo seba „zhodiť“ („zložiť“) toto všetko, je, že „ste už vyzliekli starého človeka s jeho skutkami“ (Kol 3,9).

Čo Pavol myslí pod pojmom „starý človek“ v porovnaní s „novým človekom“? Pozri aj Rim 6,6 a Ef 4,22–24.

Slovesá, ktoré Pavol používa na opis procesu premeny zo starého na nové, súvisí s „oblečením“, akoby si niekto „vzliekol“ („zhodil“) zo seba starý, špinavý odev a „obliekol“ si nové biele rúcho (porovnaj Zach 3,4). Podobné rozlíšenie medzi starým a novým sa používa aj v súvislosti so starou a novou zmluvou, ktoré sú charakterizované vonkajšou literou zákona a zákonom vpísaným Duchom do srdca (2Kor 3,4–18).

Tieto metafory opisujú obrátenie a jeho účinky, ktoré Pavol nazýva „novým stvorením“ (2Kor 5,17). Pavol píše Kolosanom, že si obliekli „nového [človeka], ktorý sa obnovuje, aby nadobudol poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril“ (Kol 3,10) a ktorý je obrazom neviditeľného Boha (Kol 1,15). Získanie poznania Krista prostredníctvom Jeho Slova nás premieňa „na taký istý obraz v stále väčšej sláve“ (2Kor 3,18). To nás stavia nad všetky etnické, geografické a sociálne hranice (Kol 3,11), pretože sme občanmi oveľa vznešenejšieho kráľovstva.

APLIKÁCIA

- Aký „starý odev“ – zvyky, postoje alebo spôsob rozprávania – ťa dnes Svätý Duch pozýva odložiť, aby si mohol byť opäť obnovený na Kristov obraz?

CHARAKTER NOVÉHO ŽIVOTA

¹²Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, oblečte si milosrdný súcit, dobrotivosť, pokoru, miernosť, trpezlivosť, ¹³navzájom sa znášajte a odpúšťajte si, najmä ak by mal niekto niečo proti niekomu. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy odpúšťajte druhým! ¹⁴Nadovšetko sa však odejte láskou, ktorá je zväzkom dokonalosti. (Kol 3,12–14)

Po opise zlých návykov a záporných vlastností, ktoré odstraňujeme a zanecháme, keď prichádzame ku Kristovi, Pavol prechádza k pozitívam – ako keď prechádzame z tmy do svetla.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo Pavol hovorí v úvodnom texte (Kol 3,12–14) o veriacich v Kolosách? Ako to súvisí s kvalitami, ktoré si majú obliecť?

Tak ako bol Izrael povolaný Bohom, aby sa stal Jeho zvláštnym ľudom a zrkadlil Jeho charakter, aj veriaci v Ježiša sú „vyvolení Boží“ (Kol 3,12). Nie všetci však žijú podľa tohto „vyvolenia“. Ako povedal Ježiš: „Lebo je veľa povolaných, ale málo vyvolených.“ (Mat 22,14; porovnaj Mat 24,22.24.31). Pavlove zmienky o vyvolených majú podobný význam (Rim 8,33; 2Tim 2,10). Aj veriaci, podobne ako Izrael, sú „milovaní“ Bohom a „svätí“ (5Moj 7,6–8). Táto výsada so sebou nesie dôležitú zodpovednosť, ktorou je zvestovať „veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla“ (1Pet 2,9). A to uskutočňujeme tým, ako teraz žijeme.

Osem vlastností, ktoré Pavol spomína, tvorí naozaj mimoriadny zoznam: *milosrdný súcit, dobrotivosť, pokora, miernosť, trpezlivosť, vzájomné znášanie sa, odpúšťanie a láska* (Kol 3,12–14). Tieto vlastnosti môžu prameniť iba zo srdca zjednoteného s Kristom, pretože vyjadrujú Jeho charakter a spôsob, ako On s nami zaobchádzal. Máme odpúšťať druhým, „ako Pán odpustil vám“ (Kol 3,13). Láska je „zväzkom dokonalosti“ (Kol 3,14), pretože je to Jeho láska k nám, ktorá nás s Ním spája a umožňuje nám skutočne milovať druhých (1Ján 4,11.12).

Tieto vlastnosti ovplyvňujú naše vzťahy dvomi spôsobmi: (1) Prejavovanie lásky, milosrdenstva, láskavosti a odpustenia druhým prináša požehnanie nám aj ostatným. Je napíňajúce milovať a žehnať druhým. Ľudia zvyčajne budú na našu lásku reagovať podobne a my budeme naďalej prijímať Božie milosrdenstvo a odpustenie (Mat 5,7; 6,14). (2) A čo je podstatnejšie, takéto naše konanie oslavuje Boha, čo môže povzbudiť ostatných, aby verili a nasledovali Ježiša. Prejavovaním lásky zjavujeme moc Božej milosti. „Nič nevplyva na človeka viac než nesebecký život. Najsilnejším dôkazom v prospech evanjelia je milujúci a láskavý kresťan.“ (MH 470; CZŽH 337)

■ **Ako predstavuješ Krista svojim správaním k ostatným ľuďom – a najmä k tým, ktorí k tebe nie sú láskaví?**

APLIKÁCIA

ŽIŤ NOVÝ ŽIVOT

¹⁶Kristovo slovo nech vo vás prebýva bohato: vo všetkej múdrosti sa navzájom učte a napomínajte a vďačne spievajte vo svojich srdciach Bohu žalmy, hymny, duchovné piesne. ¹⁷A všetko, čo konáte slovom alebo skutkom, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho ďakujte Bohu Otcovi. (Kol 3,16.17)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pavlova starosť o pokoj a harmóniu v cirkvi sa jasne objavuje v posledných veršoch Kolosanom 3. Téma Božieho pokoja sme sa už venovali (7. lekcia). Na rozdiel od *pax Romana* („rímsky mier“) nie je *pax Christi* („Kristov pokoj“) pokojom vnúteným zvonku, ale má nám „vládnuť“ zvnútra. To sa môže stať iba vtedy, ak naše životy vedie Kristus.

Čo podľa Pavla umožňuje Kristovi vládnuť v našom živote (Kol 3,16.17)? Aké miesto majú podľa Pavla v našom živote piesne?

Jazyk týchto veršov je veľmi opisný. Zobrazuje Kristovo slovo, ktoré v nás prebýva. To sa deje, keď pozorne čítame Bibliu, aby sme počúvali a učili sa z Božej múdrosti. Hoci je grécky text trochu nejednoznačný, hudba súvisí s tým, že sa navzájom učíme a napomíname (Kol 3,16).

Nejde však len tak o hocikakú hudbu. Pavol používa veľmi špecifickú terminológiu (podobne v Ef 5,19), keď spomína „žalmy, hymny a duchovné piesne“.

Hoci to nie je jednoznačné, zdá sa, že sa tu spomína existujúca starozmluvná zbierka žalmov a rozrastajúca sa novozmluvná zbierka hymnov. „Duchovné piesne“ môžu byť všeobecným pojmom pre akúkoľvek pieseň chvály súvisiacu s duchovným životom alebo životom cirkvi. Slová piesní sú prostriedkom na vyučovanie pravdy a poskytovanie pokynov o tom, ako žiť nový život s Kristom. Mnohé skvelé duchovné piesne z uplynulých storočí majú mocné povznášajúce posolstvá nádeje a uistenia, ktoré sú také potrebné vo svete, ktorý nás gniavi, sklúčuje a znepokojuje.

Hudba má mocný vplyv. Dávidova hra na harfe mala upokojujúci účinok na kráľa Saula (1Sam 16,23). Ale keď sa Dávid stal jeho rivalom, Saulov hnev a rozhorčenie sa zvýšili (1Sam 18,10.11). Klinicky sa preukázalo, že pokojná klasická hudba znižuje úzkosť, optimalizuje funkciu mozgu, zlepšuje relaxáciu, pomáha pri bolesti a napomáha socializáciu.

Kto z nás ešte na vlastné oči nevidel, aký silný vplyv môže mať hudba na naše emócie a myšlienky, či už dobrý alebo zlý? Hudba – tá správna hudba – môže byť duchovne povznášajúca.

APLIKÁCIA

■ **Písmo hovorí, že čokoľvek robíme, má sa diať „v mene Pána Ježiša“ (Kol 3,17). Môžeš naozaj povedať, že to tak robíš? Ak nie, ako to môžeš zmeniť? Čo musíš prestať robiť, ak to nemôžeš robiť v mene Pána?**

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Ak Boží Duch ovláda myseľ a srdce, potom obrátený človek začne spievať novú pieseň, lebo na vlastnej skúsenosti poznáva splnenie Božieho prisľubú o odpustení všetkých prestúpení a o vymazaní hriechov. Kajaľ sa za prestúpenie Božieho zákona a vyznal vieru v Krista, ktorý zomrel, aby ospravedlnil človeka. *Prostredníctvom viery sme teda ospravedlnení, a tak máme vo vzťahu s Bohom pokoj, ktorý nám daroval náš Pán, Ježiš Kristus.* (Rim 5,1) Kresťan však práve na základe tejto skúsenosti nemôže nečinne zložiť ruky a uspokojiť sa s tým, čo preňho Kristus vykonal. Kto chce vojsť do duchovného kráľovstva, zistí, že sa proti nemu postavili všetky sily a vášne hriešnej prirodzenosti zaštieňené silami ríše temnoty. Deň čo deň musí obnovovať svoje posvätenie a dennodenne bojovať proti zlu. Staré návyky a vrodené sklony k zlému ho budú chcieť ovládnuť, a preto musí byť veľmi obozretný, ak chce nad nimi v Kristovej moci zvíťaziť. ... To, čo najviac potrebujeme, je práve moc vznešenejšieho, čistejšieho a ušľachtilejšieho života. Priveľa sa zaoberáme svetom a príliš málo Božím kráľovstvom. Kresťan sa v snahe o dosiahnutie ideálu, ktorý mu zjavuje Boh, nemusí ničoho obávať. Kristova milosť a moc na dosiahnutie mravnej a duchovnej dokonalosti je prisľúbená všetkým. Ježiš je zdroj sily a studnica života. ... Kvôli nám zapája všemocné sily neba. Jeho životodarnú moc môžeme cítiť na každom kroku.“ (AA 476–478; PN 275)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aká je vaša skúsenosť so zaslúbením, že sme boli „ospravedlnení vierou“? Ako tento úžasný sľub zmenil váš život? Ako toto zaslúbenie súvisí s myšlienkou, že sme tiež „boli vzkriesení s Kristom“?
2. Čo pre vás znamená mať nebeské zmýšľanie? Je to dôležitejšie ako konanie pozemského dobra? Ako nájsť správnu rovnováhu medzi týmito konceptmi?
3. Zamyslite sa nad tým, aký vplyv má váš život na ostatných. A hoci o tom máme tendenciu premýšľať v kontexte nášho individuálneho vplyvu, čo náš vplyv ako cirkvi? Aký vplyv má vaše zborové spoločenstvo na vašu miestnu komunitu?
4. Prečítajte si Kol 3,11. Čo sa z tohto textu dozvedáme o jednote, ktorú by sme mali mať v Kristovi?